

Huisdieren toegestaan

De omgang met dieren is van groot belang voor mensen die om wat voor reden dan ook beperkingen ondervinden in de omgang met anderen.

Een zorgdier is een hulpmiddel om de levenskwaliteit van patiënten positief te beïnvloeden. Het dier kan worden ingezet voor verschillende doeleinden: stimuleren van beweging, ontwikkelen van kracht, vergroten van uithoudingsvermogen, balans en mobiliteit, zintuiglijke en geestelijke stimulering, vermindering van stress, etc. Wetenschappelijke studies tonen aan dat gezelschapsdieren een positieve invloed uitoefenen op de fysieke (betere hartslag, bloeddruk, mobiliteit), op de geestelijke (minder eenzaamheid en depressie) en de sociale toestand (meer contacten), evenals op de algehele gezondheid. Zo kan het paard ingezet worden om te werken aan ontwikkelingsstoornissen zoals mentale en fysieke handicaps en achterstanden, leer- en/of motivatieproblemen, Downsyndroom, AD(H)D, autisme, visuele en auditieve stoornissen en gedragsafwijkingen.

Ook dolfjinentherapie is inmiddels uitgegroeid tot een wetenschappelijk onderbouwde en succesvolle alternatieve, aanvullende therapie. The Curaçao Dolphin Therapy & Research Center (CDTC) biedt gehandicapte kinderen van alle achtergronden en nationaliteiten de kans om een gespecialiseerd en persoonlijk therapieprogramma te volgen.

Dier op bezoek

De woonzorgboerderij, waar de cliënt woont en/of werkt in een (vaak) dierrijke omgeving, kennen we al wat langer. Andersom is minder bekend in Nederland: het toelaten van (huis)dieren in instellingen en ziekenhuizen. Toch mogen in 700 van de 1600 Nederlandse verpleeg- en verzorgingshuizen en in twee ziekenhuizen bewoners en patiënten een huisdier (tijdelijk) op bezoek hebben. Dat kan op verschillende manieren worden georganiseerd. Zo worden elke donderdagmiddag vele konijnen, cavia's, kuikens en soms geitjes van de kinderboerderij naar het Emma Kinderziekenhuis gebracht. In de speelkamer

kunnen de vrijwilligers de dieren op schoot van de kinderen geven of ze bij de kinderen op bed zetten.

Voor cliënten van verpleeghuizen heeft het permanent houden van de eigen kat of hond waarschijnlijk de voorkeur, maar dit wordt vaak niet geaccepteerd vanwege de praktische problemen. Want: wie laat de hond uit, vangt het ontsnapte konijn of verschoont de kattenbak? Daarom wordt er vaak gekozen voor gekwalificeerde vrijwilligers die op bezoek komen met hun eigen huisdier, bijvoorbeeld via Stichting Zorgdier Nederland.

Veiligheid en kwaliteit

Stichting Zorgdier Nederland leidt zorgvuldig geselecteerde vrijwilligers met hun hond of kat op voor de activering en therapeutische ondersteuning van cliënten in zorginstellingen. Aanvankelijk was Zorgdier vooral gericht op de ouderenzorg, omdat was aangetoond dat het contact met dieren het geheugen van mensen stimuleert en helpt bij het activeren van beweging bij somatische cliënten. Tegenwoordig heeft Zorgdier contracten met de ouderenzorg, gehandicaptenzorg en de psychiatrie.

Effecten

"De effecten van het inzetten van een dier in de zorg voor de cliënt zijn groot", aldus directeur Jan van Summeren. "Zo is er een vrouw die regelmatig in een psychose raakt, waardoor zij haar medicijnen niet kan krijgen. Dat is echt een probleem voor haar. Men heeft nu gemerkt dat deze vrouw uit de psychose raakt zodra ze oogcontact maakt met de hond van een opgeleide vrijwilliger. Deze komt nu preventief bij de vrouw op bezoek." Ook worden zorgdieren ingezet om mensen weer in beweging te krijgen. "Sommige mensen in verpleeghuizen of psychiatrische instellingen zijn apathisch geworden; ze willen niks meer, niets is meer belangrijk. Door het contact met de honden komt er weer leven in die mensen. Ze wandelen wat, spelen met de hond, ze genieten weer!"

Kwaliteit

Het gebruik van dieren in de zorg is nog redelijk nieuw. Jan maakt zich daarom zorgen over de kwaliteit die her en der in het land wordt geboden. "Stichting Zorgdier Nederland leidt de vrijwilligers op én biedt instellingen een totaalpakket, dat begint met een plan van aanpak om draagkracht te creëren in de instelling. Vervolgens leiden ze een stafmedewerker van de instelling op, starten ze een wervingscampagne en een screening van vrijwilligers en hun huisdieren, regelen ze gezondheidsverklaringen voor de dieren, een handboek en een evaluatie achteraf. Er komt zo veel bij kijken. Dat moet je niet onderschatten." Vaak starten mensen vanuit de emotie een dergelijk zorgbedrijfje. "Dat begrijpen wij heel goed en we juichen die initiatieven ook toe. Maar ook vragen we hun zich bij ons aan te sluiten en te laten opleiden. Dit alles in het kader van veiligheid en kwaliteit. Laat ze maar komen!" ■

Meer informatie

www.zorgdier.nl,
www.paard-en-therapie.nl,
www.cdte.an, en verder via:
dieren-in-zorg-en-welzijn.startpagina.nl.